

vergadering **C2 – OND1**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 29 september 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de financiering van de vzw Intro - 2698 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de noodkreet van de vzw Intro - 2725 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Vits tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de onduidelijkheid over de subsidiëring van de vzw Intro - 2773 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de noodkreet van de vzw Intro - 2870 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, en tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de instroom van anderstalige leerlingen in de scholen in de Vlaamse Rand - 2700 (2010-2011)	13
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de administratieve ondersteuning van het basisonderwijs - 2730 (2010-2011)	21
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de versoepeling van bouwregels voor scholen in Brussel - 2732 (2010-2011)	24
Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de voorbereiding van scholen op een eventuele schietpartij - 2735 (2010-2011)	26

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de financiering van de vzw Intro

- 2698 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de noodkreet van de vzw Intro

- 2725 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Vits tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de onduidelijkheid over de subsidiëring van de vzw Intro

- 2773 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de noodkreet van de vzw Intro

- 2870 (2010-2011)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Smet.

De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, minister, collega's, Intro vzw, de organisatie die festivals, cultuur-, sport- en andere evenementen toegankelijk maakt voor personen met een handicap, kampt met wat onduidelijkheden over de middelen waarover ze in 2012 zal beschikken. Intro heeft in 2011 zo'n 366.000 euro subsidies ter beschikking om haar werking te financieren, maar dit komt van verschillende subsidiekanalen. Gelijke Kansen in Vlaanderen: 93.000 euro, Participatiedecreet: 50.000 euro, Nationale Loterij: 150.000 euro – uit een vraag die ik in 2009 stelde, bleek dat dit ter discussie stond, maar dat budget werd federaal toch uitgetrokken –, Zon, Zee... Zorgeloos: 23.000 euro en Project Sport: 50.000 euro.

Met de steun van de Nationale Loterij heeft Intro vzw het project 'Festivals voor Iedereen' opgezet. Sinds 2007 kunnen festivals organisatorische ondersteuning en subsidies aanvragen om hun festivals toegankelijk te maken voor personen met een handicap. In 2009 dreigde de Nationale Loterij echter de subsidies drastisch af te bouwen waardoor het project in het gedrang kwam. Minister, ik heb u hierover op 8 oktober 2009 een vraag gesteld. De Nationale Loterij kwam toen op haar beslissing terug met een tussenkomst in 2010. Ik weet niet of het over een laatste tussenkomst ging, of een jaarlijkse.

Minister, in uw antwoord op mijn vraag antwoordde u dat u zou nagaan hoe we op lange termijn de toegankelijkheid van festivals structureel kunnen veranderen, samen met de minister van Cultuur, en eventueel de minister van Welzijn. U gaf mee dat u enkele ideeën had, maar die moesten nog verder worden uitgewerkt en onderzocht.

Daarnaast voert Intro een project uit in opdracht van minister Muyters met betrekking tot de toegankelijkheid van voetbal, topsportevenementen en veldrijden. Hiervoor zijn er 50.000 euro subsidies, maar ook over de verdere toekomst hiervan is momenteel geen duidelijkheid.

De inspanningen in het kader van het kustproject 'Zon, Zee... Zorgeloos' werden de voorbije jaren gefinancierd in het kader van het Kustactieplan. Deze subsidiëring loopt deze zomer ten

einde. De provincie West-Vlaanderen zal wellicht instaan voor de kosten van dit project in 2012, als er geen andere oplossing wordt gevonden. Misschien moet hier ook een vraagteken achter geplaatst worden, gezien de reorganisatie van de provincies.

Samengevat heeft Intro momenteel nog maar de garantie over 143.000 euro subsidies voor 2012. Om de onduidelijke financiering aan te kaarten, heeft Intro een brief gestuurd naar de ministers van Welzijn, Gelijke Kansen en Cultuur. Omdat de versnippering aan subsidies de efficiëntie van de werking van Intro niet ten goede komt, pleit de vzw voor een eenduidige en toereikende subsidiëring over de verschillende beleidsdomeinen heen.

Het is geen gemakkelijke, maar wel een noodzakelijke materie. Personen met een handicap hebben ook het recht om naar sportevenementen en grote festivals te gaan. Je zou kunnen zeggen dat dit een opdracht is voor grote festivalorganisatoren. Wellicht hebben zij daarvoor de financiële middelen. De kleine festivalorganisatoren beschikken niet altijd over de nodige middelen, zij moeten roeien met de middelen die ze hebben en hun hoofd boven water zien te houden. Personen met een handicap moeten overal naartoe kunnen gaan, naar grote internationale popfestivals, maar ook naar kleinschalige activiteiten zoals een schlagerfestival. Er zijn natuurlijk middelen nodig om dit te kunnen garanderen in de toekomst. Het is best dat we die vragen nu stellen, en dat we niet wachten tot het festivalseizoen weer op gang komt.

Minister, hebt u al geantwoord op de brief van Intro vzw? Wat was het antwoord? Wat is uw visie als overkoepelend minister van Gelijke Kansen op een eenduidige en toereikende subsidiëring over de beleidsgrenzen heen? Zijn er reeds concrete ideeën om de toegankelijkheid van festivals structureel te veranderen? Zo ja, wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me volledig aan bij de vragen van de heer Verstreken. Dit is heel belangrijk voor personen met een handicap. Liefst 160 muziekfestivals en culturele evenementen bieden voorzieningen aan voor mensen met een of andere beperking. Dat gebeurt overal in Vlaanderen met de hulp van de vzw Intro. Aangezien Intro niet meer beschikt over federaal geld via de Nationale Loterij, komt dat neer op een verlies voor de vzw van 150.000 euro.

Het probleem lijkt me te zijn dat niet goed is bepaald wie nu eigenlijk verantwoordelijk is ter zake. Mij heeft men gezegd dat er een dossier is ingediend bij de Vlaamse minister van Cultuur. Daarom was mijn vraag ook gericht aan diverse ministers. Er zou echter al geruime tijd geen antwoord zijn. Het dossier wordt eigenlijk wat doorgeschoven van de ene Vlaamse minister naar de andere.

Minister, klopt het dat er een dossier is ingediend bij de minister van Cultuur? In welk bedrag wil Vlaanderen voorzien om dat verlies aan federale middelen op te vangen? Het lijkt me vooral belangrijk om duidelijkheid te krijgen over de vraag onder welke bevoegdheid dit dossier nu eigenlijk zal worden bekeken. Welke minister neemt de verantwoordelijkheid voor dit dossier? Het lijkt me vrij dringend en belangrijk enig zicht te krijgen op wanneer de vzw Intro nu eigenlijk uitsluitel zal krijgen over de subsidiëring.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Voorzitter, ook ik had mijn vraag gericht aan de minister van Cultuur. Ik zal mijn inleiding, die eigenlijk ook helemaal aansluit bij die van de vorige sprekers, niet herhalen. Ik begrijp dat er nog maar 143.000 euro gegarandeerd is. Net nu de uitdagingen groter worden, dreigt de vzw aan slagkracht te moeten inboeten. Dat heeft rechtstreekse gevolgen voor de toegankelijkheid van mensen met een handicap bij heel wat evenementen. Nochtans ratificeerde België het VN-verdrag over de rechten van personen met een handicap, waarin sprake is van toegankelijkheid en de deelname aan het culturele leven als belangrijke items. Dan gaat het over respectievelijk artikel 9 en artikel 30 van dat verdrag.

Daarom had ik mijn vraag gesteld aan minister Schauvliege. Volgens die inclusiegedachte, die onderschreven wordt door het VN-verdrag, is het immers aan Cultuur om ter zake een initiatief te nemen.

Ik heb minister Schauvliege gevraagd welke acties ze zal ondernemen om ervoor te zorgen dat de inclusiegedachte gegarandeerd kan blijven binnen de culturele sector. Minister, wat is de houding tegenover de eis van Intro dat er een eenduidige en toereikende subsidiëring zou komen in de diverse beleidsdomeinen – Cultuur, Gelijke Kansen, Sport en Welzijn? Ik had de minister ook gevraagd of ze daarover ook al contact had gehad met de ministers van Gelijke Kansen, Sport en Welzijn. Zo, ja wat zijn hiervan de concrete resultaten? Zo neen, is ze bereid om ter zake het initiatief te nemen en zo de toegankelijkheid van cultuur voor iedereen te vrijwaren? Via het Participatiedecreet is jaarlijks tot 2012 in 50.000 euro voorzien voor Intro vzw. Is de minister bereid om die afspraak alvast te continueren, zodat Intro vzw alvast zeker kan zijn van die subsidie?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, geachte leden, ik zal niet alles herhalen wat de collega's al hebben gezegd. Vier leden hebben een vraag gesteld met dezelfde teneur, dezelfde inhoud en vooral dezelfde bekommernis. Het gaat ook over vragen die aan bijna heel de Vlaamse Regering worden gesteld. Het gaat hier tenslotte over een inclusieve aanpak die een rol speelt bij zowel Jeugd, Sport, Cultuur als Gelijke Kansen.

Ik denk dat Intro vooral bekend is bij veel mensen in het festivallandschap, want daar is de vzw het zichtbaarst voor vele duizenden mensen. Ze hebben grote verdiensten als het gaat over het bijdragen tot de participatie aan een aantal cultuur-, sport- en jeugdevenementen van die kansengroepen die minder mobiel zijn. Het zou een schande en een doodzonde zijn mocht dat stoppen. Met loterijen is het nu eenmaal zo dat men niet elk jaar in de prijzen kan vallen. Na een bepaalde tijd zal ook hun subsidiëring ophouden en moet iemand anders dat overnemen.

Minister, mijn vraag was initieel aan uw collega's, minister Muylers en minister Schauvliege, gesteld. De commissie Sport en Cultuur is nu eenmaal enigszins onze commissie. Als er echter een gecoördineerd antwoord komt, is dat mij om het even. Mijn vraag is eenvoudig: kan er op een of andere manier een meer structurele subsidiëring komen voor de vzw Intro? Ik denk dat er kamerbreed eensgezindheid is over de maatschappelijke zin en het nut van die werking. Kan dat worden gecontinueerd? Wil de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid nemen wat dat kostenplaatje betreft? Laten we eerlijk zijn: het gaat hier niet over astronomische bedragen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Collega's, u hebt al heel wat gezegd. Ik heb daar niet zoveel aan toe te voegen. Ik had zelf een interpellatie voorbereid, maar uiteindelijk heb ik die wegens omstandigheden niet kunnen indienen. We mogen de kern van de zaak niet vergeten: hoe kunnen wij de toegankelijkheid voor personen met een handicap structureel verankeren in alle domeinen? De vzw Intro is een voorbeeld uit de vrijetijdssfeer.

We hebben al een wettelijk kader, namelijk het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid. Dat decreet is in het Vlaams Parlement goedgekeurd in 2008. We zijn nu drie jaar later. Ik vind het bedroevend vast te stellen dat het momenteel slechts een lege doos blijkt te zijn. Om die doos te vullen, hebben we iets nodig. De vzw Intro lijkt mij daartoe een mooi vehikel. Daarvoor is er echter geld nodig. Kunt u, als minister van Gelijke Kansen, een coördinerende rol opnemen bij het bespreken van deze problematiek met de verschillende vakministers die hierbij worden betrokken? Als iedere minister zijn verantwoordelijkheid afschuift op een ander, gebeurt er niets. De vzw Intro mag daar niet het slachtoffer van worden. De problemen moeten worden aangepakt en opgelost, in het belang van de personen met een handicap, maar ook in ieders belang. Het kan niet de

bedoeling zijn dat personen met een handicap worden uitgesloten van de samenleving. Er wordt veel gezegd, maar weinig gedaan. Het wordt tijd dat de wet in de praktijk wordt omgezet.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik sluit mij graag aan bij wat de collega's hebben gezegd.

Inderdaad, mevrouw De Vits, het gebeurt bij dergelijke dossiers rond gelijke kansen vaak dat ze worden doorgeschoven: van de vakminister naar de minister van Gelijke Kansen of omgekeerd. Dat is geen goede zaak. Op die manier zullen we het VN-verdrag dat we geratificeerd hebben, niet kunnen implementeren. Ik zal er geen doekjes om winden: ik ben pessimistisch op dat vlak. Als we verder doen zoals we bezig zijn, halen we het niet. Dan is het effectief een lege doos en zal het dat nog lang blijven.

Ook bij andere dossiers, zoals de mobiliteit rond het UZ Jette, wordt de hete aardappel al jaren doorgeschoven, van de ene minister naar de andere, tussen Brussel en Vlaanderen. Wat het dossier Intro betreft, vind ik dat zeer schrijnend. Zij hebben de voorbije jaren namelijk fantastisch werk geleverd. Daarom steun ik ook de vraag van de collega's.

Ik wil ook eisen dat evenementen waarin de overheid participeert, sowieso toegankelijk worden gemaakt. De voorbije decennia zijn in onze samenleving tal van zaken veranderd die men ondertussen een evidentie vindt. Zo vindt men het evident dat er in de meeste hippe cafés internettoegang is. Waarom zou het dan geen evidentie zijn dat er, naast toiletten in elke publieke voorziening, evengoed toegangen zijn die voor iedereen toegankelijk zijn? Van zulke ingrepen moet men standaardingrepen maken. Dat geldt evenzeer voor culturele evenementen. Wie in onze samenleving wordt uitgesloten van cultuur en vrije tijd, wordt uitgesloten van heel veel. Dat geeft een gevoel van armoede en uitsluiting. We kunnen dat niet aanvaarden.

Ten slotte heb ik positief nieuws. De vzw Intro was reeds vóór de betoelaging door de Nationale Loterij zeer welkom op Rock Werchter. Mijn goede collega, de heer Schueremans, heeft laten weten dat Intro daar altijd welkom zal blijven. Minister, wij wachten op u voor de rest van het verhaal.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, indien u, mevrouw Brusseel, zo goed bevriend bent met de heer Schueremans, zal het wellicht geen probleem zijn om hem ervan te overtuigen in middelen te voorzien voor een betere toegankelijkheid van het festival, al denk ik dat zich daar geen grote problemen stellen.

Ik spreek hier namens alle regeringsleden, met inbegrip van de minister van Cultuur. Dat is toch wat vervelend, want een aantal specifieke vragen hebben betrekking op keuzes die zij moeten maken. Ik heb natuurlijk een coördinerende bevoegdheid, maar zij moeten kiezen. De minister van Cultuur heeft een brief van de vzw Intro ontvangen waarin de penibele financiële situatie van de vzw, die wordt veroorzaakt door het wegvallen van federale middelen, uit de doeken wordt gedaan. Er was ook een onderhoud tussen de vereniging en het kabinet Cultuur. Er is echter geen sprake van een formele subsidieaanvraag binnen de huidige decretale subsidiemogelijkheden.

De recente brief van Intro is een terecht signaal van deze organisatie om haar penibel financieel toekomstperspectief onder de brede aandacht te brengen. Die toestand kan ertoe leiden dat het aantal festivals en sportevenementen die voor mensen met een handicap integraal toegankelijk zijn, zal verminderen. Ik betreur ten eerste dat het stopzetten van een aantal subsidiestromen net deze groep van mensen zal treffen. Het zijn immers zij, die hoe dan ook al heel wat drempels opgeworpen krijgen wanneer zij zoals iedereen willen deelnemen aan het maatschappelijke leven, in dat geval met nieuwe drempels zullen worden geconfronteerd. Onderzoek toont ook aan dat uitgerekend personen met een handicap veel

minder dan gemiddeld deelnemen aan allerhande vrijetijdsbestedingen. Ontoegankelijke evenementen zullen dit gegeven allerm minst positief beïnvloeden.

Intro bekleedt op dit vlak in Vlaanderen en België een bijzondere positie. De inclusieve aanpak van Intro geniet zelfs belangstelling in andere Europese landen: Intro geeft niet alleen advies aan de organisatoren van evenementen, maar voorziet ook in praktische ondersteuning bij het integraal toegankelijk maken ervan, en dit voor een zeer gevarieerd spectrum van evenementen. De vzw Intro beschikt overigens niet alleen over een team van gedreven medewerkers, de organisatie kan ook een beroep doen op een brede basis aan vrijwilligers die instaan voor het informeren en, waar nodig, voor het verlenen van assistentie aan personen met een handicap.

Omdat Intro intussen ook hét aanspreekpunt is geworden waar mensen met een handicap terecht kunnen met hun ervaringen en problemen bij evenementen, is de organisatie als het ware de barometer geworden die in het brede landschap van evenementen de vinger op de wonde weet te leggen en zeer goed aanvoelt waar bijkomende inspanningen noodzakelijk zijn. Tot slot weet ook de innoverende aanpak van de vzw Intro de aandacht te trekken. De voorbije jaren werden concepten als audiodescriptie bij filmvoorstellingen of de blindentribunes in de voetbalstadions van onder meer Club Brugge en Anderlecht, alsook bij de wedstrijden van de Rode Duivels, met groot succes uitgebouwd.

Dankzij deze totaalaanpak bezet Intro in Vlaanderen een opmerkelijke positie. Maar zelfs al zouden we voorbijgaan aan de expertise die Intro heeft opgebouwd, dan nog moeten we stellen dat elk gelijkaardig initiatief over een gelijkaardig budget zal moeten kunnen beschikken om de missie van integraal toegankelijke festivals of sportevenementen te kunnen waarmaken. De recente brief en de financiële problemen van Intro kwamen voor mij overigens niet als een verrassing. Wij – en met ‘wij’ bedoel ik zowel mijn kabinetsadviseurs en mijn medewerkers in de Vlaamse administratie als ikzelf – overleggen immers zeer frequent met Intro, zelfs in die mate dat een officieel antwoord op deze brief volstrekt overbodig is. De vzw weet immers perfect wat wij al hebben gedaan en nog doen, zoals het op andere ideeën brengen van de federale minister van Financiën Reynders en ervoor zorgen dat de Federale Regering geld ter beschikking stelde voor de vzw Intro. Binnen mijn mogelijkheden heb ik me ook ertoe verbonden op zoek te gaan naar een oplossing.

Het Vlaamse gelijkekansenbeleid kent zowel een verticale als een transversale werking. Het is mijn bedoeling om via de transversale werking systematisch een gelijkekansenperspectief te integreren in alle Vlaamse beleidsdomeinen en om de betrokken beleidsmakers te stimuleren en te ondersteunen bij het nemen van initiatieven die gelijke kansen bevorderen. Het centrale gelijkekansenbeleid is met andere woorden de stimulator voor verandering, maar de concrete maatregelen komen tot stand in de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen. Deze visie is overigens ook decretaal verankerd in het Gelijkekansen decreet.

In overeenstemming met deze inclusieve visie verstrek ik vanuit de begroting Gelijke Kansen dan ook middelen die het mogelijk moeten maken dat een vereniging als Intro bestaat. Ik investeer met name in de basiswerking die het Intro mogelijk maakt om haar centrale organisatie draaiende te houden, maar die haar tegelijkertijd ook verzekert dat zij haar innoverende rol in het kader van het toegankelijk maken van evenementen kan blijven waarmaken. Om de organisatoren van evenementen doeltreffend te kunnen sensibiliseren en te kunnen informeren, heb ik dit jaar ook een project gefinancierd waardoor Intro een nagelnieuwe brochure heeft kunnen uitwerken. Het is een brochure vol bruikbare tips en aanwijzingen om organisatoren te helpen om hun evenementen voor iedereen toegankelijk te maken.

Vanuit mijn bevoegdheid als Vlaams minister voor Gelijke Kansen engageer ik me ook om deze financiering voor de basiswerking van de vzw Intro – die nu al meerdere jaren dankzij het Vlaamse gelijkekansenbeleid wordt gegarandeerd – ook in de toekomst voort te zetten. Dat is een erg duidelijk engagement. Binnen de transversale eigenheid van het Vlaamse

gelijkekansenbeleid zal ik ook mijn collega-ministers in de Vlaamse Regering blijven aanspreken over dit dossier, en hen wijzen op het belang om vanuit hun specifieke bevoegdheden de nodige aandacht te besteden aan het maatschappelijk waardevolle project van de vzw Intro.

Naar aanleiding van deze vragen om uitleg zal ik overigens opnieuw een formele brief sturen naar mijn collega's – informeel sprak ik hen daarover al, en dan denk ik aan de ministers Schauvliege en Muyters in het bijzonder – om hun te vragen hun verantwoordelijkheid op te nemen. Om de specifieke expertise van de vzw Intro te ontsluiten met het oog op het verhogen van de slagkracht van het cultuur-, sport- en jeugdverenigingsbeleid is de vzw Intro sinds 2008 gesubsidieerd op basis van het Participatiedecreet, hoofdstuk 'Verenigingen met een specifieke opdracht met betrekking tot het verenigingsleven'. Voor de vzw Intro bedraagt deze subsidie 50.000 euro. De huidige overeenkomst loopt tot eind 2012. Het is immers een fundamenteel recht dat ook mensen met een beperking toegang kunnen krijgen tot muziekfestivals of sportevenementen. Mevrouw Brusseel, u hebt terecht verwezen naar het VN-verdrag ter zake.

Er is overleg over de beleidsdomeinen heen in de commissie Gelijke Kansen, die de uitvoering van het actieplan Gelijke Kansen opvolgt. In het kader van het inclusieve karakter van het gelijkekansenbeleid is de toegankelijkheid van festivals in eerste instantie een bevoegdheid van mijn collega Joke Schauvliege, bevoegd voor de cultuur. Dat is geen afwijzen van bevoegdheden, dat is gewoon een bevoegdheidsverdeling. Het gelijkekansenbeleid is immers een inclusieve opdracht: cultuurbeleving voor mensen met een handicap is een opdracht voor Cultuur, net zoals mobiliteit ondersteunen een opdracht is voor Mobiliteit.

Ik wil hier nog even verwijzen naar dat laatste, en naar mijn collega-minister van Mobiliteit Hilde Crevits, die in het dossier rond het aangepast vervoer besliste om dit type vervoer te integreren in haar eigen generieke mobiliteitsbeleid en -begroting. U weet dat ik die bevoegdheid heb overgedragen aan minister Crevits. Dat is de normale gang van zaken: dit werd geïnitieerd vanuit Gelijke Kansen en dan komt het terecht waar het thuishoort, binnen het mobiliteitsbeleid.

Mobiliteit voor personen met een handicap is een opdracht van Mobiliteit, en dat geldt ook voor Cultuur, Onderwijs, Sport en voor elke Vlaamse bevoegdheid. Voor Cultuur, net als voor Jeugd en Sport, wordt de expertise van Intro gefinancierd op basis van het Participatiedecreet.

Ik vind het ook bijzonder jammer dat de federale minister, Didier Reynders, die, mevrouw Brusseel, zowat een geestesgenoot is van u, de middelen die door de Nationale Loterij ter beschikking werden gesteld om de toegankelijkheid van festivals te realiseren, niet meer wil handhaven. Deze middelen vormen in de eerste plaats een financiële steun en aanmoediging voor de festivalorganisatoren zelf – al vind ik ook wel, naar aanleiding van de opmerking van daarnet, dat de grotere festivals in België de meerkost voor het toegankelijk maken van hun evenement best zelf integraal kunnen dragen. Dat moeten wij duidelijk stellen. Zij kunnen en moeten dat eigenlijk ook doen. Wij moeten vooral de kleinere festivals, voor wie het niet evident is, ondersteunen. De grotere festivals, de mega's, moeten dat zelf doen. We doen hier dit duidelijke statement. Ik zie veel commissieleden knikken. Wij moeten dit heel duidelijk zeggen aan de organisatoren van die festivals.

We mogen ook niet vergeten dat een organisatie als Intro de nodige mensen en werkkraft moet investeren om organisatoren op te zoeken, te overtuigen en nadien bij te staan. Daarvoor hebben ze een budget nodig. Mijn collega-minister Schauvliege moet dat voor de culturele component doen en mijn collega-minister Muyters voor het sportieve aspect. Na deze interpellatie zal ik hun opnieuw formeel vragen daarvoor in de nodige middelen te voorzien.

Minister Schauvliege heeft op dit ogenblik één instrument: het Participatiedecreet. Zij heeft een budget van 300.000 euro voor verenigingen met een specifieke opdracht. Zij meldt mij

dat dit budget volledig benut is. De overeenkomsten met de vijf verenigingen, waaronder Intro, die op basis hiervan op een subsidie kunnen rekenen, lopen eind 2012 af. Het Participatiedecreet laat toe dat de overeenkomst na 2012 wordt voortgezet. Ik ga ervan uit dat mijn collega dit effectief zal doen.

Minister Muyters heeft in 2010 een bijkomende subsidie van 50.000 euro aan Intro vzw ter beschikking gesteld voor het project 'Publiekstoegankelijke sportmanifestaties'. De bedoeling van deze bijkomende ondersteuning vanuit Sport was om de toegankelijkheid van sportevenementen te verhogen. Hiermee wilde mijn collega ook andere organisatoren motiveren om inspanningen te leveren voor hun sportevenementen en om de expertise van Intro te benutten. Uit de tussentijdse evaluatie bleek dat die doelstellingen gerealiseerd werden. De huidige financiële ondersteuning loopt tot eind oktober 2012. Na de gunstige evaluatie van het lopende werkingsjaar zal Intro een nieuw dossier bij minister Muyters indienen. Hij zal vervolgens beslissen hoe dit voor een tweede werkingsjaar kan worden ondersteund. Ik ga ervan uit dat mevrouw Stevens er bij haar partijgenoot en mijn collega-minister Muyters op zal aandringen dat hij die overeenkomst zal verlengen.

Net als de andere ministers van de Vlaamse Regering heeft de minister van Cultuur een aantal doelstellingen opgenomen met betrekking tot gender, seksuele identiteit en fysieke toegankelijkheid in het doelstellingenkader dat de Vlaamse Regering op 9 juli 2010 goedkeurde in de actieplannen. Een ervan is de engagementsverklaring voor de toegankelijkheid van culturele infrastructuur.

Voorzitter, ik denk dat ik op een uitvoerige manier op alle vragen heb geantwoord. Specifiek voor Brussel zal ik Couleur Café vragen om dat zelf te voorzien. In de mate dat dit om allerlei redenen niet evident zou zijn, wil ik wel overwegen of ik vanuit mijn bevoegdheid voor Brussel geen extra ondersteuning kan bieden om dat stadsfestival toegankelijk te maken. Ik denk dat ik hier mijn verantwoordelijkheid opneem. Ik zal niet aarzelen om mijn collega's te overtuigen, in de mate dat nog nodig zou zijn, om hetzelfde te doen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens, uw interpellatie verviel omdat er al vragen om uitleg daarover waren geagendeerd. Dat is de normale gang van zaken. Snelheid is hier vaak belangrijk.

De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Dank u, minister, voor uw uitvoerige antwoord. Daaruit blijkt dat u deze materie genegen bent en dat u inspanningen hebt geleverd en in de toekomst zult blijven leveren. De vzw Intro heeft expertise opgebouwd en is innovatief. Wat zij hebben opgebouwd, mag natuurlijk niet verloren gaan.

Minister, u hebt enkele mooie voorbeelden gegeven. Het is een goede zaak dat die basiswerking behouden blijft. Maar het zou handig zijn indien er meer mogelijk mocht zijn. Ik dank u voor uw engagement, maar ik hoop toch dat u nog even contact kunt opnemen met de federale overheid en dat u aan de Nationale Loterij laat vragen dat zij de financiële middelen die zij in het verleden heeft gegeven om festivals toegankelijk te maken, niet ergens anders laat terechtkomen, zodat die budgetten ook in de toekomst structureel gegarandeerd kunnen blijven. Het moet heel moeilijk zijn voor de mensen die er werken om elk jaar opnieuw uit te zoeken wat ze kunnen doen. Voor de werking van volgend jaar weten ze niet of ze personeelsleden moeten ontslaan, en of ze projecten kunnen voortzetten.

Voor winstgevende festivals zou het evident moeten zijn dat ze die zelf toegankelijk maken voor personen met een handicap. De kleinere festivals moeten blijvend worden ondersteund.

Gisteren kreeg ik van minister Schauvliege antwoord op een schriftelijke vraag en dat ligt in de lijn van wat u zegt, minister. Het blijkt dat de toekenning inderdaad uit het budget van het Participatiedecreet komt, maar het totale jaarbudget van maximaal 300.000 is daarin gepland. Met inachtneming van alle lopende overeenkomsten is het budget voor deze

expertiseverenigingen al maximaal benut. Er is dus geen mogelijkheid meer om Intro bijkomend te financieren op basis van deze regeling.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag staat ook dat er vanuit Cultuur meer middelen ter beschikking moeten worden gesteld voor dergelijke expertiseverenigingen, maar dat dit deel uitmaakt van de totale evaluatie van het Participatiedecreet. Dat is nog niet afgerond. Daar kunnen we op aandringen.

Minister, het is goed dat u een coördinerende rol speelt. Misschien kunnen we met alle vragenstellers samen een voorstel van resolutie opstellen, zodat dit niet verloren gaat en dat we hier niet elke maand opnieuw op moeten terugkomen.

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Als coördinerend minister kon u niet anders dan dit antwoord geven. Minister, het is belangrijk dat u zegt dat de basiswerking wordt voortgezet, en dat u de andere ministers gaat aansporen. Onze vragen om uitleg waren gericht aan verschillende ministers. Waarom werd deze vraag om uitleg aan deze commissie voorgelegd? De minister van Cultuur en de minister van Sport hadden onze vragen moeten ontvangen.

Ik zeg niet dat bepaalde grote organisatoren dit niet zelf ten laste kunnen nemen, maar de 160 muziekfestivals waarover het gaat, kunnen dat zeker niet. Er blijft dus een probleem. Het zal niet meer komen van de Nationale Loterij. Ik begrijp dus niet goed waarom deze vraag om uitleg aan deze commissie werd toegewezen, en niet aan de commissie Sport en de commissie Cultuur.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, ik hoor uw engagement voor deze bevoegdheid. Net als mevrouw De Vits was ik ook graag de discussie aangegaan met de concreet bevoegde ministers. Ik hoor van de heer Verstreken dat er na een evaluatie van het Participatiedecreet misschien wel een continuering van de middelen in zit. Ik hoop dat daarover vrij snel uitsluitsel komt, want ik denk dat de onzekerheid voor zulke verenigingen nefast is. Zij willen snel weten of er subsidiëring komt en hoeveel. Dan kunnen ze zich daarop voorbereiden. Ik hoop dat minister Schauvliege snel knopen gaat doorhakken.

Ik kijk uit naar het voorstel van resolutie dat de heer Verstreken aankondigt, om me daar eventueel bij aan te sluiten.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik hoor uw engagement en vooral uw bekommernis, maar ik hoor geen perspectief, zeker niet tot eind 2012. Dan is de boodschap aan Intro alleen dat ze het met een pak minder gaan moeten doen. Dat betreurt ik. Maar ik ben ook blij dat de continuïteit van de organisatie via Gelijke Kansen, Cultuur en Sport tot eind 2012 gegarandeerd blijft, maar het is jammer dat het met minder is. Dit is het levende bewijs dat een kleine stijging van het budget van de cultuurbegroting op zijn plaats zou zijn, al is het maar om dit soort zaken in een lopende periode te kunnen opvangen.

Intro levert voor een groot deel intelligentie over hoe je zoiets aanpakt, en de kosten worden grotendeels gedragen door organisatoren, ook van die kleine festivals. Misschien moeten we beter een onderscheid maken tussen profit- en non-profitfestivals. Een facturatie door Intro voor haar knowhow zou een bron van inkomsten kunnen zijn.

De Vlaamse overheid moet haar verantwoordelijkheid nemen. We kunnen dit gemakkelijk op federaal minister Reynders en de Nationale Loterij afschuiven. Straks kunnen we misschien lobbyen bij de Federale Regering om daarvoor nog een extraatje uit de brand te slepen, maar eigenlijk is het een Vlaamse bevoegdheid. Op termijn moet het dus op het Vlaamse niveau worden geregeld. Het gaat over cultuur en sport.

Minister Pascal Smet: U pleit toch niet voor een Vlaamse loterij?

De heer Bart Caron: Helemaal niet. Ik pleit voor een structurele subsidiëring uit het Vlaamse budget.

Minister Pascal Smet: De Nationale Loterij investeert ook in gemeenschapsbevoegdheden.

De heer Bart Caron: Daarvoor krijgen alle ministers van de Vlaamse Regering jaarlijks een dotatie uit de winst van de Nationale Loterij. Dat is vrij toe te wijzen. Minister, met de middelen van de Nationale Loterij kunt u voor 2012 een oplossing creëren, ook op het Vlaamse niveau. Dat wordt elk jaar opnieuw toegewezen in de eerste of de tweede begrotingscontrole. Dit kan een oplossing zijn voor deze situatie.

Ik steun de heer Verstreken om hierover een voorstel van resolutie te maken. Daar moeten we niet flauw over doen. Het gaat om een klein budget tegenover een groot maatschappelijk resultaat. Participatie en inclusie van een heel belangrijke doelgroep in de samenleving wordt hierdoor symbolisch zichtbaar. Dit soort voorbeeldfunctie van het gelijkekansenbeleid is een absolute prioriteit.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik zal de minister van Sport zeker aanspreken over zijn verantwoordelijkheid. We moeten een basiswerking kunnen garanderen zodat Intro in verschillende domeinen kan werken. Ik begrijp dat u de basisfinanciering zult blijven uittrekken voor vzw Intro. De vraag is echter of dat zal volstaan. Daarover kunnen we inderdaad discussiëren. Er is het domein Sport, maar zeker het domein Cultuur kan toch ook een duit in het zakje doen en zijn verantwoordelijkheid opnemen.

Misschien kan ik dat ook meenemen naar het federale niveau. De Nationale Loterij stelt immers inderdaad ook geld ter beschikking voor de Vlaamse Gemeenschap, voor Vlaamse bevoegdheden. Ik kan federaal dus ook vragen waarom ervoor is gekozen om de ondersteuning van Intro af te bouwen. De vraag is natuurlijk of dat resultaat zal opleveren. Dat weet ik niet. Ik denk het niet. Ik mag alleszins hopen dat Intro niet het kind van de rekening zal worden. Ik houd mijn hart vast daarvoor. Dat betekent immers dat mensen met een handicap ook het kind van de rekening zullen worden, wat natuurlijk niet de bedoeling is. Ik zal dit dossier met heel veel aandacht blijven volgen.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, ik ben het volledig eens met de heer Caron. Heel erg lang wil ik daar dus niet meer over uitweiden. Minister, ik zou graag hebben dat u het maximale haalt uit uw stimulerende en ondersteunende rol, en dat u meer afdwingt bij uw collega's. Daarom wil Open Vld ook het voorstel van resolutie steunen. We hopen van harte dat oppositie en meerderheid dat samen kunnen indienen. Ik denk dat de heer Caron dat ook fijn zou vinden.

Minister, ik ben niet ontevreden met uw antwoord. Ik hoor u echter zeggen dat ik eens met mijn geestesgenoot, minister Reynders, moet gaan praten. Het geld is min of meer op daar, en zo. De Federale Regering zal momenteel weinig beloven, voor zover er sprake is van welke regering dan ook.

Minister Pascal Smet: Dat was een plaagstootje.

Mevrouw Ann Brusseel: In dit dossier zomaar naar de federale overheid verwijzen, heeft eigenlijk geen zin. Dat weet u. Dat weet ik. Dat weten we allemaal. U zegt aan mevrouw Stevens dat ook zij eens met haar partijgenoot kan gaan praten. Als u wilt, kan elk commissielid dat dit dossier ter harte neemt, gaan lobbyen.

Minister Pascal Smet: Dat is een van uw basisopdrachten.

Mevrouw Ann Brusseel: U bent echter de minister. U bent de uitvoerende macht. Ik wil gaan praten met al mijn geestesgenoten. Ik denk dat mevrouw Stevens dat wil doen. Ik denk dat we dat allemaal wel willen doen.

Minister Pascal Smet: Zeer goed.

Mevrouw Ann Brussel: Het gaat over een klein budget dat eigenlijk grote, belangrijke maatschappelijke gevolgen heeft. Dan is het aan de regering. We kunnen allemaal in alle richtingen gaan lopen en ieder kan zijn minister of zijn grote vriend bellen en schrijven, maar de ministerraad is een kleinere tafel dan deze tafel: dáár moet het worden besproken. Dat moet gebeuren voor Intro, dringend.

Minister Pascal Smet: De basiswerking is gegarandeerd. Daarvoor geven we ook de middelen. We hebben er de voorbije twee jaar altijd voor gezorgd dat die middelen er zijn en kunnen blijven.

U hebt nog geen deel uitgemaakt van de regering. Budgetten liggen vast, en het is aan de collega's om te bekijken of ze daar al dan niet meer aan willen geven. U zegt dat ik hen moet dwingen. Hoe doe ik dat? Ik kan hun alleen maar vragen om daarin te voorzien. Er zijn beperkingen. Ofwel komt er extra geld, ofwel niet.

Als mevrouw Stevens daar vragen over stelt, dan lijkt het me logisch te stellen dat ze dat ook doet bij haar partijgenoot die de verantwoordelijkheid heeft voor Sport. Dat is een van de essentiële opdrachten van een parlementslid. Uiteraard doe ik dat ook. Dat behoort toch tot de essentiële werking van een democratie. Hoe meer mensen in dezelfde richting gaan of worden geduwd, des te sneller kunnen we resultaat boeken. Ik denk niet dat u mij kunt verwijten dat ik mijn verantwoordelijkheid ter zake niet opneem of wil opnemen, integendeel. Ik begrijp dat Cultuur inderdaad veel vragen krijgt en dat het niet zo evident is om daar extra geld te vinden. Goed, we nemen dat mee in overweging. In die zin vind ik het ook goed dat het parlement ter zake een voorstel van resolutie opstelt. Dat is ook een middel om extra druk te zetten op de regering. Ik heb daar dus geen enkel probleem mee, integendeel.

Het is ook belangrijk structureel de toegankelijkheid te verzekeren, bijvoorbeeld als provincies iets groots organiseren. Dat hebben we ook gedaan, in overleg met de provincies, met de provinciale steunpunten. De provincies gaan in die richting. Ook heb ik in mijn subsidiegids voor gelijke kansen structureel als voorwaarde opgenomen dat de toegankelijkheid moet worden verzekerd om geld te kunnen krijgen van de Vlaamse overheid. Ik heb dus ook structurele maatregelen genomen binnen mijn bevoegdheden. Ook hebben we afgesproken in het actieplan dat, als er subsidies worden aangevraagd, organisatoren moeten aangeven hoe ze de toegankelijkheid zullen verzekeren. Samen met mijn collega's van Sport, Jeugd en Cultuur steun ik dat.

Dat lijkt me een heel duurzame en doordachte manier om stappen vooruit te zetten. Ik begrijp de frustratie – hoewel dat misschien een te groot woord is – van mevrouw De Vits, maar ik kan vanuit Gelijke Kansen alleen maar het gecoördineerd, transversaal antwoord geven. Ik kan zeggen wat ik heb gedaan. Uit mijn uiteenzetting blijkt, lijkt me, dat ik op structureel vlak toch al veel heb gedaan. Alleen zijn die andere beleidsdomeinen waarover de vragen gaan de individuele verantwoordelijkheid van de minister in kwestie. Dat kan ook niemand ontkennen. Ik kan niet in hun plaats zeggen wat ze zullen doen. Dat moeten zij eigenlijk antwoorden. De antwoorden die ik heb voorgelezen, zijn antwoorden die zij me hebben gegeven. Zo functioneert dat voor ministers die een gecoördineerde bevoegdheid hebben.

De voorzitter: Mochten er nog vragen komen specifiek over Cultuur of Sport, dan komen die in de commissie in kwestie terecht. De totaalproblematiek is hier goed besproken, lijkt me.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, en tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de instroom van anderstalige leerlingen in de scholen in de Vlaamse Rand - 2700 (2010-2011)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Smet.

De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, geachte leden, mijn vraag was gericht aan de minister van Onderwijs, maar ook aan minister Bourgeois, die bevoegd is voor de Vlaamse Rand. Ze gaat immers over de scholen in die Vlaamse Rand en de gewijzigde instroom in die scholen.

Uit een onderzoek van het Vlaams Verbond van het Katholiek Basisonderwijs (VVKBaO) bij 46 basisscholen in 32 gemeenten blijkt dat maar liefst 40 procent van de leerlingen die in de Vlaamse Rand naar een Vlaamse vrije basisschool gaan, een andere thuistaal dan het Nederlands spreekt. Het gaat dan vooral over kinderen met een Franstalige achtergrond. Opvallend is dat die percentages in de kleuterklassen, maar ook in de lagere leerjaren, hoger zijn dan in de laatste jaren van de lagere school. Dat wijst erop dat die tendens zich de komende jaren ongetwijfeld zal doorzetten.

Het onderzoek geeft geen uitsluitsel over de woonplaats van de leerlingen. Afhankelijk hiervan vraagt het verbond om passende maatregelen uit te werken, omdat elke leerling “ongeacht de achtergrond of moedertaal, recht heeft op gelijke kansen en kwalitatief onderwijs”. Steeds meer kinderen met een anderstalige achtergrond komen naar scholen in de Rand. Dat fenomeen kennen we in Brussel al heel lang. Dat biedt mogelijkheden, want dat betekent dat veel anderstalige, Franstalige kinderen goed Nederlands zullen leren, omdat ze welkom zijn in die scholen. Anderzijds wordt gevreesd voor de kwaliteit van het onderwijs en de toegang voor Nederlandstalige kinderen tot die scholen. Dat zijn dus eigenlijk de vragen die in Brussel al heel lang bestaan en die steeds actueler worden in de Vlaamse Rand. De juridische situatie is natuurlijk verschillend. In Brussel is er sprake van Nederlandstalige en Franstalige scholen. In de Vlaamse Rand is er sprake van Nederlandstalige scholen. De vraag is in welke mate dat juridisch onderscheid belangrijk is voor eventuele oplossingen voor de problematiek die ik hier vandaag aanbreng.

Het VVKBaO stelt zelf enkele maatregelen voor. Ik belicht er een paar. Zo wil deze organisatie het voorrangrecht dat vandaag in Brussel bestaat voor Nederlandstalige leerlingen, uitbreiden naar de Vlaamse randgemeenten rond Brussel. Ook denkt het aan een inschrijvingsbeleid waarbij de afstand thuis-school wordt gebruikt als ordeningscriterium bij nieuwe inschrijvingen. De andere kant van de medaille is natuurlijk een aanpassing van de omkadering van de scholen, gewoon omdat er meer anderstalige leerlingen in een school zitten en er dus meer aandacht moet worden besteed aan die omkadering, zeker de omkadering voor het aanleren van het Nederlands in die school.

Het verbond benadrukt – en ik deel die zorg – dat er moet worden nagedacht – en snel, lijkt me – over een aangepast taalbeleid en een aangepaste taalcultuur binnen onze scholen in de Vlaamse Rand.

Minister, hebben u en minister Bourgeois, bevoegd voor de Vlaamse Rand, rond dit thema ook al onderzoek verricht? De studie die ik aanhaal, behelst slechts het vrije onderwijs. Indien u al onderzoek hebt verricht, komt u tot dezelfde conclusie als VVKBaO? Hebt u al overleg gehad met het VVKBaO en het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO) over de resultaten van dat onderzoek? Welke zaken werden besproken bij dat overleg?

De cijfers die voortkomen uit het onderzoek, zijn op zijn minst frappant te noemen. Hoe evalueert u de cijfers en de resultaten van deze studie?

Hebt u met minister Bourgeois al overlegd over de voorstellen die het VVKBaO zelf gedaan heeft, zoals de voorrangsregeling, omkadering, ordeningscriterium, enzovoort?

Hebt u eventueel al maatregelen genomen rond de ondersteuning van die anderstalige kinderen in de Nederlandstalige scholen in de Rand, net zoals die vandaag al ruim bestaat in de Nederlandstalige scholen in Brussel? Hebt u daarnaast eventueel al maatregelen genomen rond de ondersteuning van het Nederlandstalige karakter van de scholen? Er zijn twee duidelijk te onderscheiden aspecten: het Nederlandstalige karakter van de scholen enerzijds en anderzijds het feit dat we de anderstalige leerlingen in die school zo goed mogelijk moeten omkaderen.

Kunt u ten slotte verduidelijken via welke maatregelen u het taalbeleid en de taalcultuur zult verstevigen in de scholen in de Vlaamse Rand?

De heer Boudewijn Bouckaert: Er is bij het Grondwettelijk Hof beroep ingediend door de Franse Gemeenschap tegen die voorrangsmaatregel. Als we dat willen uitbreiden naar de Vlaamse Rand, zal daar ongetwijfeld nog meer reactie op komen.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Mijnheer Delva, ik neem aan dat u zich ten dele baseert op de reportage die enkele weken geleden te zien was op de VRT. Ik stel mij vragen bij die reportage.

De teneur van die reportage was allesbehalve hoopgevend. Men zag de verdere toename van het aantal anderstaligen in de Vlaamse Rand blijkbaar als een nieuwe epidemie. Het lijkt dus meer een alarmkreet van het vrij onderwijs. Ik had eerlijk gezegd hoerageroep verwacht. Men kankert en klaagt in de Rand namelijk al jaren over de verfransing en internationalisering. Veel mensen met een Franstalige of anderstalige achtergrond sturen hun kinderen inderdaad naar het Nederlandstalige onderwijs. En toch is het weer niet goed.

Minister, hoe denkt u daarover?

Ik denk dat er inderdaad een versteviging van het taalbeleid moet komen en dat je ervoor moet zorgen dat al die kinderen hun achterstand van het Nederlands snel kunnen inhalen. Je moet die kinderen inderdaad terdege ondersteunen zodat hun taalproblemen geen belemmering vormen.

Ik ben blij dat er een klacht werd ingediend bij het Grondwettelijk Hof tegen die voorrangsregel. Ik vind het niet kunnen dat er quota's worden opgelegd. Je stigmatiseert daarmee kinderen die een andere achtergrond hebben en een andere taal spreken. Op basis van dat anders-zijn worden die kinderen dan uitgesloten van het Nederlandstalig onderwijs. Ik heb het daar zeer moeilijk mee.

Minister Pascal Smet: Is dat uw persoonlijk standpunt of dat van uw partij?

Mevrouw Ann Brusseel: Dat is het standpunt van mijn partij. Open Vld sluit geen kinderen uit.

Minister Pascal Smet: We noteren dus dat Open Vld tegen de voorrangsregel is die we hebben uitgewerkt in Brussel.

Mevrouw Ann Brusseel: Nee, niet tegen de voorrangsregel in Brussel, maar wel in de Rand.

Minister Pascal Smet: Het beroep dat werd ingediend bij het Grondwettelijk Hof, gaat over de voorrangsregel in Brussel. Wat is nu precies uw standpunt?

Mevrouw Ann Brusseel: Ik ben persoonlijk tegen alle voorrangsregels die er uiteindelijk voor zorgen dat kinderen op basis van hun afkomst geen toegang krijgen tot bepaalde instellingen. Ik ben dus blij met het beroep. Dat is mijn persoonlijk standpunt, maar ik hoop dat alle liberalen het samen met mij niet eens zijn met een logica waarbij kinderen worden

uitgesloten van een inschrijving in een bepaalde instelling op basis van hun achtergrond en hun thuistaal.

Ik zou willen dat u tegemoetkomt aan het tekort aan plaatsen en het tekort aan taalkundige ondersteuning in bepaalde instellingen, eerder dan dat u toegeeft aan de roep om minder anderstalige kinderen toe te laten. Hoe zult u dat aanpakken?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Voor de zoveelste maal worden we geconfronteerd met alarmerende cijfers over de thuistaal in de Vlaamse Rand. We hebben daarover al talloze keren van gedachten gewisseld in diverse commissies. Meermaals hebben we onderwijzend personeel uit de vuurlinie horen getuigen over hoe moeilijk het soms werken is in scholen en klassen waar de thuistaal van bijna geen enkele leerling het Nederlands is. De ontnederlandsing in Vlaams-Brabant en in de Vlaamse Rand in het bijzonder is een probleem met een enorme omvang. Dat blijkt nog maar eens.

De oorzaken hiervan zijn velerlei: immigratie, overloop vanuit Brussel enzovoort. Het probleem overstijgt niet enkel deze commissie, maar ook dit parlement en het Vlaamse bevoegdheidsniveau. Er worden zeker inspanningen gedaan. Die zijn zelfs opgedreven door de vorige minister van Onderwijs en tijdens de vorige legislaturen. Toch is er meer nodig, veel meer zelfs. Er is vooral een geïntegreerde aanpak nodig op Vlaams niveau en ook daarbuiten. De vraag is echter of dat op federaal niveau, waar ook Franstalige belangen volop spelen, wel mogelijk is. Het is u bekend dat wij daar pessimistisch over denken. Als voorbeeld verwijst ik naar de saga van de taalinspectie voor scholen in de faciliteitengemeenten.

Ik ben er hoe dan ook van overtuigd dat het randbeleid van de laatste vijftien jaar op alle domeinen waar de Vlaamse overheid bevoegd voor is – en dus zeker ook Onderwijs – niet meer zal volstaan. Verschillende collega's van onze fractie hebben dat al meermaals benadrukt, ook in andere commissies. Voorzitter, minister, collega's, het wordt dus hoog tijd dat er een globaal plan komt van de Vlaamse Regering over de manier waarop we in Vlaams-Brabant de ontnederlandsing te lijf zullen gaan.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Voorzitter, minister, collega's, ik wil eerst en vooral inpikken op wat de heer Van Dijck zegt. De globalisering is nu eenmaal een feit. We zijn hier en zullen hier blijven. Hoe we dat aanpakken, is een andere zaak.

Ik heb mevrouw Van Hecke van het VVKBaO horen pleiten voor een soort voorrangsregel in de Rand. Dat vond ik echt angstaanjagend.

Ik had nog een vraag over de leerlingen die zich in de scholen hebben ingeschreven. Wonen die in Vlaanderen of in Brussel? Hebt u daar cijfers over? Hoeveel van die kinderen wonen in het Brusselse Gewest? Zijn er wachtlijsten voor die zeventien scholen? Dat zijn erg praktische vragen. Als die kinderen in de Rand wonen en kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs, dan hebben die recht op goed Nederlandstalig onderwijs. Wij moeten er dan alles aan doen dat dit gebeurt, en wellicht zult u het daarover met mij eens zijn.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Voorzitter, minister, collega's, mijn uiteenzetting ligt in dezelfde lijn. Ons beleid moet alle kinderen gelijke kansen bieden. Ik zag de reportage niet, en zal daar geen uitspraken over doen. Als het Nederlands niet de moedertaal is, welke taal is het dan wel? Ik kan me voorstellen dat het gaat over kinderen waarvan de ouders vanuit Brussel naar de Rand zijn verhuisd, en dat de moedertaal dus het Frans is. Of misschien is de moedertaal nog een andere taal? Maar als de ouders kiezen voor dat Nederlandstalig onderwijs, dan moeten wij dat toejuichen en hen goed opvangen. Ik zou ook graag vernemen of er wachtlijsten zijn. Worden er kinderen geweigerd? Nemen die kinderen de plaats in van

andere kinderen waarvan de moedertaal het Nederlands is? (*Opmerkingen van mevrouw Gerda Van Steenberge*)

Kinderen die in de Rand komen wonen, zijn ook Vlamingen. En als zij kiezen voor dat Nederlandstalig onderwijs, dan moeten wij dat toejuichen. Wij mogen ze niet uitsluiten, maar in hen investeren.

De heer Boudewijn Bouckaert: Professor Janssens van de VUB is die cijfers in de commissie komen toelichten. Dat staat allemaal in de verslagen. Sinds dat gebeurde, ongeveer anderhalf jaar geleden, is er wellicht nog wel een en ander geëvolueerd.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, onze databank leert ons dat in het voorbije schooljaar 33.831 kinderen in het basisonderwijs in de Rand naar school gaan. Daarvan hebben er 12.002 – of 35,5 procent, een op drie – het Nederlands niet als thuistaal. Dat cijfer ligt iets lager dan wat de Guimardstraat – het VVKBaO – als cijfer vooropstelt. Het cijfer varieert van gemeente tot gemeente: in Drogenbos gaat het om 66,3 procent, terwijl het in Merchtem 11,3 procent is. Dat zijn de uitschieters, en hoe dichter men zich bij Brussel bevindt, hoe hoger het percentage is. Mevrouw Zamouri stelde de relevante vraag: hoeveel van die kinderen wonen in Brussel? Dat blijkt om 1703 kinderen te gaan, of 5 procent. Van die 5 procent heeft iets minder dan twee op drie – 64 procent – niet het Nederlands als thuistaal. Een derde van die 5 procent betreft dus kinderen die in Brussel wonen en thuis Nederlands spreken, maar in de Rand schoolllopen. Dat is een fenomeen dat lichtjes toeneemt.

95 procent van de kinderen die thuis geen Nederlands spreken, woont dus gewoon in de Rand. Dat betekent dus dat die kinderen recht hebben op Nederlandstalig onderwijs. In Brussel zijn er twee onderwijsverstrekkers, maar in de Rand slechts eentje: de Vlaamse. Ik neem aan dat wij allemaal vinden dat wij de enigen moeten zijn, en dat wat er in de faciliteitengemeenten gebeurt, beperkt moet blijven en zeker niet mag uitbreiden. Bij de bespreking van het Inschrijvingsdecreet, dat uiterlijk volgende week zal worden goedgekeurd, is gebleken dat de voorrangsregel die voor Nederlandstalige kinderen in Brussel is uitgewerkt, niet in de Vlaamse Rand van toepassing kan zijn.

Wij moeten dat debat nu niet voeren, maar ik wil mevrouw Brusseel toch zeggen dat ik als progressieve mens totaal niet kan begrijpen dat u tegen een voorrangsregel voor Nederlandstalige kinderen in Brussel bent. In Brussel is het Nederlandstalig onderwijs een minderheidsonderwijs. Wij zijn zo ongeveer de enige plaats in de wereld waar de minderheid in haar eigen minderheidsonderwijs een minderheid is geworden. Zelfs de meest rabiate francofonen – met uitzondering van mevrouw Simonet – vinden dat het nodig is dat Nederlandstaligen in de hoofdstad in hun eigen minderheidsonderwijs een gewaarborgde plaats moeten hebben, zo niet zouden wij verzeilen in kafkaïaanse toestanden, zoals een partijgenoot van u op een ander niveau al eerder zei.

Het kan niet dat Nederlandstalige kinderen niet in het Nederlandstalig onderwijs zouden terechtkunnen: dat is te gek om los te lopen. Ik heb het niet over u, mevrouw Brusseel, maar over dergelijke situatie. Daarom is dus die voorrangsregel ingevoerd. Die 55 procentregel is ingevoerd, goed wetende dat de instroom van Nederlandstaligen maar goed is voor 10 procent. Ons onderwijs blijft dus erg toegankelijk voor anderstaligen, maar die kleine groep van Nederlandstaligen krijgt een gewaarborgde plaats. In de Rand kan dat niet, want dat zou tegen de Grondwet en de Europese regels zijn. De Europese Commissie heeft ons al twee keer aangeschreven om te vragen of er niet wordt gediscrimineerd op grond van nationaliteit.

Wij hebben dat uitgelegd en zij hebben dat ook aanvaard. Het gaat om een thuistaal, en er is de Belgische context. Dat zijn begrijpelijke redenen. Maar voor de Vlaamse Rand kunnen we dat niet uitleggen. Dat is de reden waarom we de afstand tussen de school en de woonplaats en eventueel de werkplaats als een belangrijk criterium hebben opgenomen. Mijnheer Delva,

u zult zich dat nog wel herinneren, want u was actief betrokken bij de uitwerking van de regels voor het Inschrijvingsdecreet.

Dit regulerend criterium is niet alleszalmakend voor de gemeenten die grenzen aan de Rand. Dan kun je nog niet verhinderen dat kinderen uit Anderlecht naar Dilbeek of Drogenbos komen. Maar ik wil er wel de probleemstelling enigszins mee nuanceren. Als het in goede verhoudingen blijft, als je een beperkt aantal anderstalige kinderen in de klas hebt, is het misschien wel goed voor die kinderen en misschien ook voor ons. Zij engageren zich om in het Nederlandstalig onderwijs te gaan en willen ook Nederlands leren. Op die manier kunnen zij gemakkelijker openstaande vacatures invullen.

Ik wil de situatie dus niet meteen problematisch noemen. Maar zij betekent wel een last voor de scholen. Hoewel, 'last' is niet het goede woord. Zij plaatst de scholen voor nieuwe uitdagingen. Dan is het belangrijk dat de leerkrachten in die scholen door onder andere de Guimardstraat – die daarvoor bevoegd is via de pedagogische begeleidingsdiensten – worden ondersteund.

We hebben in onze talennota, waarover we wellicht nog op een ander moment uitvoerig zullen praten, een aantal maatregelen opgenomen die ook gelden in de Vlaamse Rand. Zo werden ter hervorming van het OKAN-onderwijs (Onthaalklas anderstalige nieuwkomers), dat hier ook al werd besproken, de middelen gegroepeerd. Zo kunnen die scholen doelgerichter Nederlands geven maar ook de kinderen die thuis geen Nederlands spreken, buiten de schooluren verplichten om extra lessen Nederlands te volgen. We hebben ook de diagnostische screeningtests voor 6- tot 12-jarigen opgenomen. We zetten het project Rand en Taal ter ondersteuning voort. Er zijn in de talennota ook een aantal structurele maatregelen opgenomen, zoals de taalcoördinator die er komt, mijnheer Van Dijck.

Heel belangrijk, ook in de Rand, in de omkadering van het basisonderwijs op basis van leerlingenkenmerken, is dat we overall in Vlaanderen het niet-Nederlands als thuistaal als afzonderlijke indicator hebben opgenomen. Dat betekent dat deze drempel is weggefallen. Je moet dus niet een minimumaantal kinderen hebben om van extra middelen te kunnen genieten. Dit is heel belangrijk. Men moet daarmee rekening houden in de hele discussie over de bandbreedte. Zodra je één of twee kindjes hebt, kun je extra middelen krijgen. Dat is een heel belangrijk structureel antwoord.

Er is dus de combinatie van talennota, de omkadering van het basisonderwijs en het Inschrijvingsdecreet. Ook minister Bourgeois heeft daarmee ingestemd. Ik ben ook blij dat minister Bourgeois en ikzelf in de talennota met betrekking tot inburgering en onderwijs structurele afspraken hebben gemaakt. Dat is nodig.

Voorzitter, de Vlaamse Regering kent wel degelijk de problematiek. We kunnen in de Vlaamse Rand geen voorrangregel invoeren. Dat is tegen de Europese regels en ongrondwettelijk. We kunnen wel werken met ordeningscriteria, zoals in het Inschrijvingsdecreet. Met de talennota blijven we het talenbeleid ondersteunen. En in de omkadering van het basisonderwijs houden we rekening met de afzonderlijke indicator niet-Nederlands als thuistaal, wat extra middelen voor de scholen genereert. Op die manier geven we wel degelijk een antwoord.

Tot slot, deze realiteit is er nu eenmaal. Ik kan alleen maar aan de verantwoordelijken in alle scholen vragen om de beschikbare middelen open te stellen voor hun leerkrachten zodat die mensen – ik weet dat het niet gemakkelijk is – met bijscholing en nascholing goed voorbereid aan de slag kunnen gaan in de klassen.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, dank u voor uw antwoord. In die scholen zijn er 35 procent niet-Nederlandstaligen. Dat is een op de drie. Dat percentage zal blijven stijgen. Kijk maar naar de geboortecijfers en de taal van de borelingen. 5 procent van de kinderen in de scholen

in de Rand komt uit Brussel. Ook dat cijfer zal waarschijnlijk stijgen gezien de capaciteitsproblemen in de hoofdstad. Zijn er cijfers beschikbaar van kinderen uit Waals-Brabant die bij ons les volgen? Misschien is dat de moeite waard?

Ik begrijp goed dat het juridisch moeilijk is om een voorrangsregel uit te bouwen. Minister, u had het over de talencoördinator, het feit dat niet-Nederlands als thuistaal een afzonderlijke indicator is en het ordeningscriterium. Dat zijn nuttige instrumenten. Maar de tsunami die wij hebben meegemaakt in Brussel, is nu bezig in de Vlaamse Rand en zal zich verder ontwikkelen.

De minister en mijn Brusselse collega's weten maar al te goed dat wij in de omgang met andere talen en culturen in het afgelopen decennium en zelfs iets langer een enorme expertise hebben opgebouwd. Dat loont. De Vlaamse Regering investeert daarin heel wat middelen. Er is daarin een continu beleid dat zijn vruchten afwerpt. Men gebruikt vaak het cliché dat Brussel een laboratorium is. Hier is dat maar al te juist. Wij hebben dat meegemaakt. Wij hebben ervan afgezien, maar we hebben er ook de vruchten van kunnen plukken. Vandaag staan de Oost-Vlaamse Centra voor Basiseducatie (OCB) en andere instanties ver. Er zijn volgens mij in Europa weinig instanties met die knowhow. Ik pleit ervoor om, ook in de Vlaamse Rand, maximaal gebruik te maken van wat er in Brussel aan expertise is uitgebouwd in de omgang met andere talen en culturen.

Minister, u verwijst naar de netten en de pedagogische ondersteuning die zij aanbieden. De cijfers die we nu hebben en vooruitzichten wijzen uit dat wij proactief zullen moeten zijn. Wij zouden wat we in Brussel hebben uitgebouwd, zo snel mogelijk en op een krachtige manier ter beschikking moeten kunnen stellen, ook aan onze leerkrachten in de Rand. Voor hen is dat nieuw. Het percentage stijgt jaar na jaar merkbaar. We mogen geen tijd verliezen. Het zou jammer zijn indien we wat we hebben opgebouwd, zouden opsluiten binnen Brussel. Daarvoor is het veel te waardevol. Laat ons dat gebruiken om onze leerkrachten in de Vlaamse Rand zo goed mogelijk bij te staan voor datgene wat ze nu meemaken, maar vooral voor datgene waarmee ze nog zullen worden geconfronteerd.

Ik zei het al in mijn vraagstelling en ik zeg het hier aan mijn collega's Zamouri, Pehlivan en anderen: natuurlijk hebben de anderstalige kinderen recht op uitstekend onderwijs. Dat zal gepaard gaan met bijkomende omkadering. Minister, u hebt een aantal elementen daarin opgesomd. Wij zullen verder moeten gaan.

De voorzitter: Mevrouw Brusseele heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseele: Minister, u zei daarnet dat u totaal niet begrijpt waarom ik tegen die voorrangsregel ben. Dat is voor mij inderdaad een principiële kwestie. Al ben ik op een dag de laatste die haar verdedigt, ik zal het blijven doen. Ik ben ervan overtuigd dat een gegarandeerde plaats voor elke Nederlandstalige in Brussel en elders absoluut een must is. Ik ben daar niet tegen, verre van. Maar als er zoveel criteria en regels zijn, heb je inderdaad te maken met een kafaiaans kluwen waardoor je op een bepaald moment voorrang moet geven. Eerst zijn het de GOK-kindjes, dan de broertjes en zusjes, dan de dit en dan de dat. Als humanist betreur ik dat al die criteria ervoor zorgen dat je voorrang moet geven aan de ene en uiteindelijk de andere moet wegsturen. Als mens kan ik dat niet aanvaarden. Daarom vind ik dat we moeten gaan naar een systeem met voldoende plaatsen in ons onderwijs en met voldoende flexibiliteit, tenzij iedereen wil afstappen van de regel van de 'liberté du père de famille'.

Minister, de globalisering hou je niet tegen. Dus zullen de voorrangsregels alleen maar toenemen, als u niet genoeg plaatsen maakt. Dat is compleet van de pot gerukt. Zo kan het niet verder. Uiteindelijk zal het erom gaan de methodiek van het taalonderwijs zodanig aan te passen dat je met diversiteit om kunt gaan, want er is geen weg terug. Minister, die methodiek had ik graag gezien in uw talennota, waarover we het nog zullen hebben. Ik zou

alvast vragen om niet op die talennota te moeten ingaan, want ik ben er niet overdreven gelukkig mee.

Er zal intensieve samenwerking nodig zijn tussen de onderzoekers, die in het taalkundig domein actief zijn en die vele recepten kunnen aanbieden op het vlak van methodiek, en het werkveld. In plaats van het werkveld steeds te laten panikeren en hun geen antwoord te geven, moeten we werken op het vlak van methodiek, en niet van inschrijvingscriteria. Elk kind dat in het kleuteronderwijs binnenkomt, moet meteen worden gecoacht. Je moet aan de ouders niet zeggen dat hun kind een probleem is voor de school. Dat kan echt niet.

De voorzitter: We hebben op 18 oktober een hoorzitting over de talennota en op 20 oktober een gedachtewisseling met de minister. Dit komt dus nog ruim aan bod.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: De 95 procent anderstalige kinderen uit de Rand hebben inderdaad het recht om in het Nederlands school te lopen. Dat is ook een enorme opportuniteit, dit spreek ik niet tegen. Alleen is de toevloed te groot, en de deuren blijven aan alle kanten openstaan. Misschien hou je de globalisering niet tegen, maar je kunt ze wel beheersen, en veel beter dan we nu doen, maar dat is voornamelijk een federaal probleem. In afgeleide vorm is het wel een Vlaams probleem, maar in de eerste plaats moet het federaal worden geregeld.

Om de problemen die al die zaken met zich meebrengen, niet alleen voor de Vlaamse kinderen en het onderwijzend personeel, maar ook voor de anderstalige kinderen, de baas te kunnen, moeten we een tandje bij steken. Het feit dat de scholen en onderwijskoepels noodkreten slaken, is niet voor niets. Veel scholen staat het water aan de lippen.

Dit debat is niet nieuw, we voeren het al jaren. Ik heb lof voor de geleverde inspanningen in de vorige legislatuur en door deze minister, maar de situatie verbetert er niet op. De heer Delva heeft gelijk dat het in de komende jaren zeker nog zal verslechteren. Ik herhaal: maak met de Vlaamse Regering werk van een globaal plan. Het is blijkbaar de mode om speciale ministerraden in te richten om bepaalde problemen te bespreken. Welnu, voor dit probleem mag er ook een speciale ministerraad worden ingericht.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Ik wil de heer Delva bijtreden met de knowhow in Brussel. Ik heb zelf vier jaar gewerkt aan het voorrangbeleid in Brussel in het Nederlandstalig basisonderwijs, in de begeleiding van leerkrachten en directies. U moet mij niet als referentie nemen, maar wel mevrouw Deckers en het Onderwijscentrum Brussel (OCB), het huis voor het Nederlandstalig basisonderwijs. Er is zoveel geïnvesteerd door de voorgaande en de huidige minister van Onderwijs in die structuren. Die hebben heel veel knowhow die kan worden gebruikt. Waarom trekken we dat niet gewoon door, in plaats van nieuwe zaken te creëren?

Minister, zijn er eigenlijk wachtlijsten in die scholen? Op die vraag kreeg ik geen antwoord.

Minister Pascal Smet: Ik denk het niet.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Het probleem is verplaatst naar de Rand. Er is bijna 1 miljoen euro gereserveerd voor de drie grote steden, Antwerpen, Gent en Brussel. We kunnen de ervaringen die we hebben in projecten en wijken met problemen in die steden, meenemen naar de Rand rond Brussel. Er zou meer samenwerking moeten zijn over de netten heen, over de scholen en buiten de grenzen van Brussel en de Rand. Daarin moeten we investeren.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: We moeten eens ernstig nadenken over de onderwijsproblematiek in de Rand. Dat is niet helemaal de invalshoek van mevrouw Brusseel. De vrijheid eindigt ergens. Precies de mensen die in de Rand wonen, voelen zich toch benadeeld in hun eigen vrijheid. Die invalshoek moeten we ook overwegen. We zien dat die mensen verder en verder moeten uitwijken om hun kinderen naar school te sturen. Dat kan toch ook niet de bedoeling zijn.

Mevrouw Ann Brusseel: Er is een verschil tussen zich benadeeld voelen en benadeeld worden.

De heer Willy Segers: Ik denk dat u het feit dat je niet naar school kunt gaan waar je woont, als een belangrijk principe beschouwt. Dat is precies wat de mensen in de Rand meemaken. Daarover gaat het ook. Bij het didactische proces sluit ik me aan.

Minister, u zegt dat er geen wettelijke regeling mogelijk is. Met de minister, bevoegd voor de Rand, willen we dat nader onderzoeken. Volgens ons zijn er wel mogelijkheden om daar een apart cachet aan te geven. We zullen zien wat we kunnen doen. Het is niet de bedoeling om ons Europa of de VN op de hals te halen.

We staan ten volle achter het aanpassen van de omkadering. We hebben dat ook mee genegotieerd, en we hopen dat het een element is dat kan bijdragen aan dit verhaal.

De afstand school-thuis kunnen we evalueren nadat dat is ingevoerd, en nagaan of we het moeten bijsturen. Ook hiermee kunnen we een deel van de zorg oplossen. We kijken uit naar de evaluatie, en inzake de omkadering naar de goedkeuring en de toepassing.

De heer Boudewijn Bouckaert: De kritiek op het BHV-akkoord is net dat de zes gemeenten verbrusselen met dat stemrecht. Ik laat dat voor wat het is. Als je de voorrangsregels van Brussel naar de Rand uitbreidt, dan verbrussel je zelf die Rand. De Vlaamse beweging heeft gezegd dat er een territorialiteitsbeginsel is. Vlaanderen is een territoriale, en geen etnische eenheid. We moeten de mensen in de Rand duidelijk maken dat ze Vlaamse burgers zijn en dat ze in de Vlaamse scholen terecht kunnen. Dan moeten we niet werken met voorrangsregels, want zo geven we degenen die de Rand willen verfransen, een bijkomend argument. We moeten veeleer met de ‘carrot’ werken in plaats van met de ‘stick’.

Minister Pascal Smet: Ik ben het daarmee eens. Mijnheer Segers, we hebben dat bekeken, en het gaat niet. Uit opportuniteitsoverwegingen lijkt het me beter dat we maximaal inzetten op het aanleren van goed Nederlands aan die mensen. We geven echter ook heel duidelijk de boodschap: wie in de Vlaamse Rand gaat wonen, moet in het Nederlands schoollopen en opgroeien. Dat betekent niet dat andere talen niet meer kunnen, maar dat Nederlands als gemeenschappelijke taal lijkt me wel belangrijk.

Wat die wachtlijsten betreft, misschien is er hier of daar een capaciteitsprobleem in een school. Ik denk dat dit dan gewoon te maken heeft met de bevolkingstoename.

Wat de suggesties van de heer Delva en mevrouw Zamouri betreft, dat staat in de talennota, op bladzijde 30: “De ondersteuning Rand & Taal is in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van (...) 2009 opgenomen.” We trekken daar iets meer dan 1 miljoen euro voor uit. Ik vervolg mijn citaat: “Gelet op de vergelijkbare problematiek en op de pijnpunten bij de evaluatie van Rand & Taal, wordt onderzocht of deze werking niet in de “Brusselse” fusie-vzw kan geïntegreerd worden (...).”

We willen dus een nieuwe vzw maken in Brussel, waarin we precies het Voorrangsbeleid Brussel (VBB) willen samenbrengen met het Brussels Ondersteuningscentrum Secundair Onderwijs (BROSO). We hebben de VGC er nog niet van kunnen overtuigen om ook het Onderwijscentrum Brussel (OCB) daarin onder te brengen.

Mevrouw Zamouri, u hebt ervoor gepleit dat dit alles moet worden gebundeld. Ik ben het daar absoluut mee eens. Het is niet de bedoeling dat Vlaanderen dat opslokt. Dit is een mogelijkheid op lange termijn die we moeten houden. De bedoeling is dat we dat in eerste

instantie ook met de Rand doen, en dat die expertise later ook voor heel Vlaanderen zou kunnen dienen. Ik ben het dus eens met die opmerkingen. Meer nog, dit is beslist door de regering, want het staat in de talennota.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de administratieve ondersteuning van het basisonderwijs - 2730 (2010-2011)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, geachte leden, aan de vooravond van het nieuwe schooljaar vroeg de organisatie van directeurs van het basisonderwijs, dat netoverschrijdend is samengesteld, een betere omkadering van de basisscholen en hun directies. De eisenbundel van deze organisatie focust op een eengemaakte puntenenveloppe voor omkaderend personeel, een gelijk loon voor alle directies, de financiële draagkracht van de scholen in het nieuwe financieringssysteem, een herwaardering van het kleuteronderwijs en hun zorgen met betrekking tot de schoolinfrastructuur.

Ik herinner me dat we bij de start van het vorige schooljaar in deze commissie een interessante toelichting en aansluitende gedachtewisseling hebben gehad naar aanleiding van het rapport van het Rekenhof over de pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen. Uit dit rapport bleek onder meer dat secundaire scholen gemiddeld driemaal meer worden ondersteund dan het basisonderwijs. Onder meer over de transparantie, de aanwending van de puntenenveloppen en de taakinvulling werden toen interessante aanbevelingen geformuleerd, zoals de nood aan een behoeftemeting om na te gaan of het verschil in omkadering tussen basis- en secundair onderwijs gerechtvaardigd is, de dringende nood aan een versterking van de beleidsondersteuning voor het basisonderwijs en het eventueel samenvoegen van de verschillende enveloppen. Ook de nood aan lastenverlaging werd naar voren geschoven.

Minister, ik geef graag toe dat er de laatste jaren heel wat inspanningen werden geleverd. Er was de puntenenveloppe voor administratieve ondersteuning in het basisonderwijs sinds 2003, er was de opslag voor directeurs van middelgrote en grote basisscholen, er was een vermindering van de lesopdracht voor de directies van andere scholen in 2007 en sinds 2008 zijn er bijkomende middelen voor vorming. Naar aanleiding van de gedachtewisseling liet u toen verstaan dat er een aantal zaken op stapel stonden. Zo zou een en ander mee in overweging worden genomen in het loopbaandebat en in de gesprekken over de toekomst van de scholengemeenschappen. Er werd verwezen naar de ontwikkeling van een kenniscentrum en een lopend onderzoek naar de professionalisering van directies. Over de ontkleuring van de zorgenvoloppen stelde u dat er nog geen beslissing was genomen, maar u toonde zich alvast geen voorstander van een wijziging van het puntensysteem. U sloot niet uit dat dit op een later moment toch nog zou kunnen gebeuren.

Naar aanleiding van de begrijpelijke en toch ook wel terechte nieuwe alarmkreten van de directieverenigingen en in opvolging van het rapport van het Rekenhof wil ik u de volgende vragen stellen. Welke vooruitgang werd het afgelopen jaar geboekt met betrekking tot het verbeteren van de ondersteuning van de directies van het basisonderwijs? Op welke manier wordt dit mee in overweging genomen in het loopbaandebat? Zijn er resultaten van het vermelde onderzoek naar de professionalisering? Zo ja, welke? Welke elementen uit de eisenbundel van de directieverenigingen zijn te verhelpen? Welke initiatieven zult u ook op korte termijn nemen?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, ik sluit me heel graag aan bij de vragen van de heer De Meyer, die zeer terecht zijn. Zoals hij ook aangeeft, is het niet de eerste keer dat de directies van het basisonderwijs met een soort noodkreet de actualiteit halen. Directies moeten zich bezighouden met allerlei taken die niet passen bij de directiefunctie. Daar moeten we structureel iets aan doen. De basisscholen klagen ook stenen uit de grond als het gaat over het vinden van personeelsleden die bereid zijn om op die directeursstoel te zitten. Daarom lijkt een uitbreiding van de ondersteuning van die schooldirecties van het basisonderwijs me absoluut noodzakelijk. Er moet een beter aanbod en opleiding komen voor zowel beginnende als ervaren directeurs. Het basisonderwijs legt voor zoveel de basis dat we het absoluut niet kunnen maken om niet tegemoet te komen aan die noodkreten en vragen die toch regelmatig opduiken uit de sector.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik steun deze vraag, maar wil nog een bijkomende vraag stellen. Kunnen we, los van de scholengemeenschappen, waarover het debat hier eigenlijk al is gevoerd, de samenwerking tussen basisscholen en secundaire scholen niet op andere manier stimuleren om hieraan tegemoet te komen?

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, ik wil me eveneens aansluiten bij de heer De Meyer. Vorig jaar heb ik daar ook een interpellatie over gehouden en vragen gesteld. Ik had begrepen dat er ondertussen een advies zou zijn van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) over de ondersteuning van de basisscholen.

Minister Pascal Smet: Van het Rekenhof, denk ik.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Op de site van de Vlor staat te lezen dat die raad een advies zal geven over de ondersteuning, over de omkadering.

Minister Pascal Smet: Over de omkadering. Dat is iets anders. Ja, dat is er.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Dat is pas vanaf 5 oktober beschikbaar.

Minister, u hebt inderdaad allerlei dingen beloofd. Een aantal dingen stonden op stapel. Hoe ver staat het met die administratieve ondersteuning van het basisonderwijs? Telkens opnieuw slaken de directeuren een noodkreet omdat de administratieve last hun boven het hoofd groeit.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, geachte leden, bij het afsluiten van cao 9 hebben we twee afspraken gemaakt met betrekking tot de administratieve omkadering van het basisonderwijs. Zo is er een lichte verhoging, met 930.000 euro, van het budget waarin is voorzien voor de puntenenveloppe ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschappen. Dat geld dient om de administratieve ondersteuning in het basisonderwijs te versterken. Ik geef echter toe dat dit geen bijzonder groot bedrag is.

Fundamenteel hebben we er ons in cao 9 toe verbonden om tegen oktober 2012 – en in overeenstemming met de partners – een algemeen en breed onderzoek te laten uitvoeren naar de behoefte aan administratieve en pedagogische ondersteuning in de scholen. Er zijn nu volop gesprekken bezig met de partners om de scope van dat onderzoek te bepalen. Het is de bedoeling dat dit de komende weken ook daadwerkelijk wordt gelanceerd, zodat we de resultaten daarvan tegen oktober 2012 kunnen hebben. Pas dan zullen we objectieveerbare gegevens ter zake hebben. Ik moet dus wachten om te bekijken welk verschil met de omkadering van het secundair onderwijs al dan niet gerechtvaardigd is. Dat hebben we ook afgesproken met de werkgevers, met de sociale partners.

U weet dat het loopbaandebat momenteel loopt. In dat debat hebben we het inderdaad ook over de scholengemeenschappen, over de rol van de directeur, over de functiebeschrijving.

Volgende week hebben we daar een uitvoerig debat over. Ik stel voor dat we daar op dat moment dieper op ingaan.

Het OBPWO-onderzoek over de professionalisering van leraren is inderdaad recent afgerond. Dat onderzoek had echter enkel betrekking op leraren. Over de professionalisering van directeurs kunnen we dan ook geen conclusies trekken.

Dat neemt niet weg dat we een aantal maatregelen hebben genomen. Een van de eisen van de directeursverenigingen is de herwaardering van het kleuteronderwijs. We zijn daarop ingegaan met het nieuwe omkaderingssysteem.

Er werden ook vragen gesteld over de maximumfactuur. Daarover zullen we dit najaar beslissingen nemen. De resultaten van het onderzoek zijn beschikbaar. Via de ouderkoepelverenigingen loopt deze maand via focusgroepen nog een onderzoek waarbij men ouders bevraagt over de maximumfactuur. Men gaat daarbij ook specifiek naar kansengroepen kijken. Die bevraging wordt wetenschappelijk begeleid. De resultaten moeten midden volgende maand bekend zijn zodat we een totaalbeeld hebben en we de komende weken de nodige beslissingen over de maximumfactuur kunnen nemen.

Daarnaast heeft het Rekenhof een onderzoek met betrekking tot de kosteloosheid en kostenbeheersing in het basisonderwijs uitgevoerd. Dat zal eerstdaags worden besproken in de commissie.

De nieuwe financieringsregeling in het basisonderwijs en secundair onderwijs is decretaal gepland. Dat zal in 2012 worden geëvalueerd.

Er zijn dus een aantal zaken lopend, waarvan sommige al beslist zijn en andere nog worden onderzocht.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik beweer niet dat u van slechte wil bent, integendeel. Het is duidelijk dat een aantal zaken lopen, zoals het onderzoek dat gepland is in oktober 2012. Ik merk ook dat u de dossiers over de herwaardering van het kleuteronderwijs, de maximumfactuur, het Rekenhof en de financieringsregeling opvolgt.

Dat neemt echter niet weg dat de noodkreet van de directies uit het basisonderwijs terecht is. Het valt op dat de directies veel vaker ziek zijn dan het onderwijzend personeel. Dat is heel merkwaardig. Twintig jaar geleden was dat niet het geval. Toen was het eerder uitzonderlijk dat een directielid ziek werd. Bovendien is het zo dat vele directies wegens psychologische redenen ziek zijn. Het valt verder ook op dat veel directieleden vóór hun pensionering die directiepost verlaten. Dat zijn signalen dat er toch ergens een probleem is. Ik beweer niet dat u dat allemaal kunt oplossen met financiële stimuli en verdere omkadering. Die elementen kunnen misschien echter wel meespelen. Misschien heeft het ook te maken met de verdere professionalisering van de job en de manier waarop de directeurs daarbij worden begeleid en ondersteund.

We moeten de noodkreet dus echt ernstig nemen. We moeten in deze commissie en in het beleid verder onderzoeken hoe we op dat vlak remediërend kunnen optreden. Dat wou ik nog onderstrepen.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Minister, ik dank u voor het overzicht dat u gegeven hebt. Het klopt dat die initiatieven al werden genomen. In oktober 2012 zult u inderdaad beschikken over objectief meetbare gegevens. Dat duurt dus echter nog een jaar.

Die noodkreet van de directeurs komt er omdat zij bijvoorbeeld met een gewond kind achter op de fiets naar de spoed rijden, zelf lampen moeten vervangen of als eerste en laatste beschikbaar moeten zijn. Wij kunnen daar niet aan voorbijgaan. We moeten een signaal geven aan die mensen dat er initiatieven worden genomen en dat er verbetering zal komen.

Die mensen vervullen hun taak plichtsbewust. We mogen dat niet naast ons neerleggen. Ik zeg niet dat u dat doet, maar de mensen moeten nu toch wel weer wachten op initiatieven en resultaat.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: We hebben met de werkgevers, de vertegenwoordigers van de scholen en de vakbonden afgesproken dat we dat zouden objectiveren en dat we zouden bekijken in welke mate we kunnen ingrijpen. In afwachting daarvan hebben we voorrang gegeven aan kleinere kleuterklassen. De 52 miljoen euro die we konden uittrekken en de extra 17 miljoen die kan worden uitgetrokken in een overgangsperiode moet daar prioritair aan worden besteed.

U beschikt misschien over talenten om bij minister Muylers extra geld te vinden om die objectivering niet te moeten afwachten en versneld aan de slag te gaan. Momenteel hebben we dat geld echter niet en moeten we dus keuzes maken. We proberen de juiste keuzes te maken. Ik dacht dat we het erover eens waren dat de absolute prioriteit naar de omkadering van leerkrachten in het basisonderwijs moest gaan. Zo staat het althans in het regeerakkoord.

We moeten inderdaad luisteren naar de mensen. Daarom nemen we in het leerkrachten-loopbaan debat die problematiek ook mee in het overleg met de werkgevers en de vakbonden. Die gesprekken lopen echter nog, dus kan ik daar momenteel nog niets over zeggen. De objectivering zal ons dan helpen om de laatste beslissingen te nemen.

Ik ben het er dus absoluut mee eens dat we daar aandacht aan moeten besteden. Ik kan het komende jaar echter geen extra middelen beloven. Er wordt al 930.000 euro extra uitgetrokken voor de scholengemeenschappen. En ook al is dat niet veel, het is toch iets.

De heer Jos De Meyer: Minister, het financiële luik is één element. Een ander element is dat er soms een overdreven verwachtingspatroon is naar deze mensen toe in de samenleving en tegelijkertijd een maatschappelijke onderwaardering van hun job. Die beide samen veroorzaken een spanningsveld. Het verklaart niet alles, maar het is toch een element dat meespeelt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de versoepeling van bouwregels voor scholen in Brussel
- 2732 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, enkele maanden geleden besliste de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om een aantal stedenbouwkundige regels te vereenvoudigen, zodat het makkelijker zou worden om in de hoofdstad nieuwe scholen te bouwen of bestaande scholen uit te breiden. Iedereen weet dat er de komende jaren in nieuwe plaatsen moet worden voorzien. Aangezien Brussel een stad is, is het niet evident om nieuwe gebouwen op te trekken of om bestaande gebouwen uit te breiden.

In de pers konden we vernemen dat alle vergunningen voor scholen uitgereikt zouden worden door het gewest zelf. Logischerwijze wil de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de behandeling van vergunningsaanvragen aanzienlijk versnellen. Die beslissing hangt onder andere samen met een vroegere beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om 9 miljoen euro vrij te maken om nieuwe schoolinfrastructuren te financieren, naast de inspanningen van de verschillende gemeenschappen. De Vlaamse Regering is tegen deze

projectoproep van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in beroep gegaan bij het Grondwettelijk Hof, wegens een bevoegdheidsoverschrijding.

Minister, we zitten hier op een kruispunt van gemeenschaps- en gewestbevoegdheden. Dat element houdt mij al een tijdje bezig. Gemeenschapsbevoegdheden worden namelijk altijd in een gewest uitgeoefend.

Als gemeenschap en gewest niet samenvallen – zoals hier het geval is –, dan kan heel nauw overleg tussen beide instanties nuttig zijn. Dikwijls wordt de gemeenschapsregelgeving geënt op de Vlaamse gewestregelgeving. Dat is erg logisch. Maar men vergeet soms dat die gemeenschapsbevoegdheden ook in een ander gewest worden uitgeoefend.

Minister, heeft men u ingelicht over de versoepeling van de bouwregels voor scholen? Kunt u die beslissing toelichten? Was u hierover vooraf gecontacteerd? Als minister van Onderwijs bent u immers betrokken partij als het gaat over een wijziging van stedenbouwkundige regels voor scholenbouw. Is deze versoepeling aan bod gekomen in de taskforce ‘Brussels onderwijs’? Indien niet: zal dit tijdens een volgend overleg worden besproken? Kunt u een stand van zaken geven van het vernietigingsberoep waarover ik het eerder al had? Zal hierover nog tussen beide regeringen worden overlegd? Of is dat laatste uitgesloten?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega’s, de taskforce heeft dit dossier besproken. Het Vlaamse Gewest heeft geprobeerd om alles zo snel mogelijk te doen verlopen. Wij hebben de VGC daarover ingelicht. Een school bouwen is niet de taak van de minister van Onderwijs, maar van de inrichtende macht, en de lokale overheid is een betrokken partij. Toen is afgesproken dat de VGC dat dossier zou opnemen. De Brusselse Regering deed dat ook. Ik ken de details niet, en ik hoef die ook niet te kennen, want dat is mijn verantwoordelijkheid niet. Wij hebben wel gevraagd dat de vergunningen snel zouden worden afgeleverd, zoals wij dat ook voor Antwerpen, Gent, Halle en Vilvoorde hebben gevraagd. Maar het zijn dus de lokale overheid en de scholenkoepels die met het dossier bezig zijn.

Op 18 juni is het vernietigingsberoep ingediend. Het is nu aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om een memorie van antwoord in te dienen. Wij hebben het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest laten weten dat de financiering kan gebeuren door de Nederlandse en Franse gemeenschapscommissies, via het systeem van de trekkingsrechten. Indien dat zou zijn gebeurd, was er geen enkel probleem geweest.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dank u voor het beknopte antwoord. Eigenlijk wou ik de discussie iets breder voeren. U zegt dat het de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht is, maar als minister van Onderwijs bent u wel verantwoordelijk voor de gemeenschapsbevoegdheden. Uit andere dossiers heb ik al geleerd dat de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap en die van het Brusselse Gewest niet altijd op elkaar zijn afgestemd. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de energieprestatiecertificaten die scholen kunnen behalen. Dat is een materie die zich exact op het kruispunt van de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden bevindt. In Vlaanderen spreken ministers daarover met elkaar, en dan bereikt men wel een werkbare regeling. Maar een gesprek met een minister van een ander gewest is moeilijker.

Minister Pascal Smet: Het zou logisch zijn als het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest contact zou opnemen met iedereen die door een nieuwe regel wordt gevat.

De heer Paul Delva: Natuurlijk. Ik vraag me enkel af of het nuttig zou zijn om voor die domeinen een uitwisseling van gegevens ...

Minister Pascal Smet: Men heeft me geen problemen gemeld. Als dat het geval zou zijn, dan zouden de hoofden van het vrij en het gemeenschapsonderwijs mij daarover al wel hebben aangesproken. Dat is nog niet gebeurd. Ik heb geen weet van stedenbouwkundige problemen. Dat wil niet zeggen dat het niet zou kunnen, maar ik heb daarover niets vernomen.

De heer Paul Delva: Over energieprestatiecertificaten heb ik al enkele schriftelijke vragen gesteld. Ik zal u daarover eens aanspreken, want op dat punt zijn er wel degelijk problemen.

Minister Pascal Smet: Dat zou kunnen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de voorbereiding van scholen op een eventuele schietpartij - 2735 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, minister, collega's, begin september las ik een vreemd bericht: de komende maanden gaat de lokale politie scholen in Gent en Antwerpen voorbereiden op een eventuele raid van een dolle schutter. De lokale inspecteurs zullen ook een opleiding krijgen om accuraat te reageren op dergelijke schietpartijen. "De bedoeling is dat we nog dit najaar starten met crisisoefeningen in samenwerking met de scholen. We willen ervoor zorgen dat scholen weten wat ze moeten doen wanneer er zich een schietpartij of iets dergelijks voordoet, maar tegelijkertijd willen ook wij voorbereid zijn", aldus Antwerps politiewoordvoerder Fons Bastiaenssens. De politie wil de grondplannen van alle schoolgebouwen en crèches opvragen. Op die manier kan er optimaal worden gereageerd in geval van nood. De operatie krijgt de naam AMOK mee.

Het geweld in onze scholen neemt inderdaad verontrustend toe. Uit recente cijfers van de federale politie blijkt dat er elke dag gemiddeld 23 pv's worden uitgeschreven voor geweld en agressief gedrag op school, wat maakt dat elk jaar in totaal ongeveer 8500 pv's voor geweld op school worden uitgeschreven. Diefstal van onder meer gsm's en pc's uit klaslokalen, vechtpartijen, het vernielen van schoolmateriaal, verboden wapenbezit, drugs en dergelijke vormen de belangrijkste misdrijven. Dat het thema leeft bij leerkrachten en in scholen is overduidelijk. Zo bleek deze week bijvoorbeeld nog uit cijfers dat een op de zes Belgische leerkrachten bij het begin van het nieuwe schooljaar een speciale verzekering heeft genomen tegen geweld in de klas.

Minister, wat is uw standpunt over dit initiatief van de lokale politie in Gent en Antwerpen? Hoe zal de samenwerking tussen de lokale politie en de scholen gebeuren? De lokale politie ressorteert onder de federale minister van Binnenlandse Zaken. Is er al overlegd tussen u en minister Turtelboom over geweld op school en maatregelen om deze delicten terug te dringen?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Ik wil maar op één facet ingaan: mevrouw Van Steenberge zegt dat een op de zes Belgische leerkrachten een verzekering tegen geweld in de klas afsluit. Dergelijke verzekering is eigenlijk overbodig, want leerkrachten zijn daar al tegen verzekerd. Misschien moet dat nogmaals aan het onderwijsveld worden meegedeeld.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Over die verzekering heerst nogal wat onduidelijkheid. Wat wordt door die verzekering allemaal gedekt? Hoeveel leerkrachten nemen een bijkomende verzekering? De ene school is de andere niet, waardoor een uniforme aanpak wellicht erg moeilijk is. Ik stel vast dat veel scholen improviseren wanneer een crisis zich voordoet.

We moeten misschien durven na te denken over een algemeen plan, een crisisplan – en dan hopen dat het nooit effectief zal moeten worden gebruikt. Past dat thema niet in een

nascholingspakket voor leerkrachten? Door de evolutie van onze gemeenschap komt dit soort incidenten vaker voor.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Over de zogenaamde AMOK-situaties heeft er in het voorjaar van 2011 overleg plaatsgevonden tussen afgevaardigden van minister Turtelboom, mijn kabinet en mijn administratie, op initiatief van minister Turtelboom. Tijdens dit overleg werd een voorlopig plan van aanpak besproken en werd er afgesproken om dat plan eerst in een aantal scholen uit te testen. Deze testfase moet toelaten dat scholen en lokale politie onderlinge verwachtingen en mogelijkheden op elkaar kunnen afstemmen. Verder werd afgesproken om hierover niet te communiceren totdat de resultaten van de proefprojecten bekend en besproken zijn, omdat we het belangrijk vinden om eerst grondig na te denken over de boodschap die we naar de scholen willen overbrengen, en om paniecreacties bij ouders en leerlingen te voorkomen.

De communicatie van de politiecommissarissen van Antwerpen en Gent verraste mij dan ook enigszins. Naar aanleiding van de berichten in de krant nam mijn administratie daarom opnieuw contact op met de afgevaardigde van minister Turtelboom, die op zijn beurt met de politiecommissarissen van Antwerpen en Gent een aantal afspraken maakte over afstemming tussen de afzonderlijke initiatieven, de verdere aanpak en de communicatie. Gent en Antwerpen zullen nu mee proefdraaien. De bevindingen uit de proefprojecten zullen door mijn kabinet en administratie verder worden opgevolgd.

Wat betreft het tegengaan van andere vormen van geweld op scholen heb ik al geantwoord in de commissievergadering van 7 april 2011. We moeten oppassen met die cijfers. Het is niet omdat meer leerkrachten een verzekering tegen geweld in de klas afsluiten dat er effectief ook meer geweld is. Het kan er enkel op wijzen dat het onveiligheidsgevoel bij leerkrachten stijgt. Misschien worden de incidenten erger zonder dat er daarom meer incidenten zijn. Op dit ogenblik heeft niemand een duidelijk zicht op het aantal gewelddelicten in scholen. U weet dat we op dit moment een onderzoek voeren naar de wenselijkheid en haalbaarheid van het meten en monitoren van geweld op scholen. Wij verwachten de resultaten van dit onderzoek dit najaar. Er wordt ondertussen hartig gewerkt aan het actieplan voor het grensoverschrijdend gedrag op school.

Voorzitter, ik geef ten slotte de heer Wienen een primeur. Ik heb vanochtend het antwoord op zijn vraag over de verzekering van leerkrachten goedgekeurd. Ethias biedt op de markt een verzekering aan. Wij hebben daarover geen cijfers. Maar de heer De Meyer heeft gelijk: eigenlijk is die verzekering niet nodig. In cao 9 voor het niet-hogeronderwijs hebben we afgesproken dat elke inrichtende macht voor voldoende juridische bescherming voor zijn personeelsleden moet zorgen. Dat moet in de gewone verzekering opgenomen zijn. Cao 9 is ondertussen ook opgenomen in de regelgeving en in de aanpassing van de decreten Rechtspositie van 1991. Ze is van kracht sinds december 2010. Ik kan personeelsleden natuurlijk niet verbieden om zich persoonlijk te verzekeren. De vraag kan gesteld worden of dit noodzakelijk is. Ik heb het in mijn antwoord diplomatisch uitgedrukt. Dit is eigenlijk niet nodig. Het moet in de reguliere schoolverzekering opgenomen worden.

Zo heeft de heer Wienen antwoord gekregen op zijn vraag 584.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, dank u voor uw antwoord. Ik neem de suggestie van de heer De Meyer over: als die verzekering echt niet nodig is, moet dat goed worden gecommuniceerd naar de leerkrachten. Blijkbaar zijn er nog altijd leerkrachten die het niet goed weten.

Minister Pascal Smet: Dat is een goede suggestie.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik merk dat er een overleg is geweest op vraag van minister Turtelboom. U zegt dat er geen cijfers bestaan die uitwijzen dat het geweld toeneemt terwijl het onveiligheidsgevoel toch stijgt. Dan vind ik het toch contradictorisch dat er overleg is tussen de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Onderwijs om projecten te organiseren over geweld op school.

Minister Pascal Smet: Dat is een kwestie van voorbereid zijn.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik heb mijn cijfers uit een schriftelijke vraag aan minister Turtelboom. Er zijn 8500 pv's per jaar op scholen. Ik vind dat niet weinig. Er zal dus toch wel een toename zijn van het geweld.

Minister, het proefproject in scholen in Gent en Antwerpen mocht nog niet worden gecommuniceerd om geen paniek te veroorzaken bij ouders en scholen. Hoelang zal het proefproject duren vooraleer er een evaluatie komt? Is het de bedoeling om op basis van dat proefproject een algemeen plan te ontwikkelen? Of zal er eerst worden nagegaan of dat algemeen plan nodig is? U zegt dat er geen cijfers zijn over gewelddelicten op school. U zegt dat er een studie is om te achterhalen of de monitoring van gewelddelicten wenselijk is.

Minister Pascal Smet: Dat heb ik hier al toegelicht. Dat is in deze commissie al een paar keer aan bod gekomen. Wij zullen dat dit najaar bekijken. De bedoeling van het proefproject is om te zien hoe dat loopt, of dat al dan niet wenselijk is en, zo ja, hoe we dat kunnen veralgemenen naar de scholen. De exacte termijn moet ik nakijken.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Waren bij het overleg waar men besliste om die projecten op te starten, ook de lokale politieoverheden aanwezig? Zo niet, wie heeft er dan voor gezorgd dat het is doorgesijpeld tot bij de lokale politie om dat project mee op te starten? Was dat vanuit het kabinet-Turtelboom of vanuit uw kabinet?

Minister Pascal Smet: Vanuit het kabinet-Turtelboom.

De heer Wim Wienen: Wie was daar aanwezig?

Minister Pascal Smet: Dat weet ik niet. Het is voor mij onmogelijk om alle vergaderingen die plaatsvinden, op te volgen.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: De vraag van mevrouw Van Steenberge ging specifiek over eventuele schietpartijen en gewelddelicten. Gaat zo'n eventueel draaiboek ook over meer algemene crisissituaties? Er kan op een school wel veel meer gebeuren dat tot paniek aanleiding geeft dan alleen maar geweld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■